

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/47/2025
Identifikačné číslo spisu:	7222011169
Dátum vydania rozhodnutia:	17.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7222011169.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a Mgr. Michala Polláka v trestnej veci obvineného H. Y. pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podľa § 382a Trestného poriadku prerokoval na neverejnom zasadnutí s verejných vyhlásením rozsudku konanom 17. septembra 2025 v Bratislave dovolanie obvineného H. Y. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Milana Kuzmu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 25. februára 2025, sp. zn. 6To/98/2024, a takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku sa vyslovuje, že uznesením Krajského súdu v Košiciach z 25. februára 2025, sp. zn. 6To/98/2024, z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 176 ods. 2 Trestného poriadku, § 180 Trestného poriadku, § 168 ods. 1 Trestného poriadku, § 2 ods. 9 Trestného poriadku a § 319 Trestného poriadku v neprospech obvineného H. Y..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku sa zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 25. februára 2025, sp. zn. 6To/98/2024, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku sa Krajskému súdu v Košiciach prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Mestský súd Košice (ďalej tiež „mestský súd“) rozsudkom zo 17. apríla 2024, sp. zn. K2-3T/10/2022, uznal obvineného H. Y. za vinného z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v F. na križovatke ulíc V. R.-V. dňa 15. októbra 2021 v čase okolo 10.30 hod. fyzicky napadol JUDr. Y. L. tým spôsobom, že potom ako mu búchal po kapote a dverách jeho motorového vozidla, využil

moment, keď poškodený otvoril dvere, pristúpil k nemu a otvorenou dlaňou ho uderil do oblasti nosa, čím takto svojím konaním spôsobil JUDr. Y. L. ľahké zranenie, a to pomliaždenie nosa s dobou liečenia v trvaní 5 dní.

Za to mu súd uložil:

Podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 500,- (päťsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu stanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkazuje poškodeného JUDr. Y. L., narodeného XX. R. XXXX, bytom E. V. XX, F., s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 25. februára 2025, sp. zn. 6To/98/2024, odvolanie obvineného H. Y. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Obvinený H. Y. 29. mája 2025 prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Milana Kuzmu podal písomne odôvodnené dovolanie, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku preto, že napadnutím uznesením bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. Dovolateľ v písomnom odôvodnení dovolania argumentoval nasledovne:

„Záver súdu prvého stupňa o tom, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že skutok sa stal a spáchal ho obvinený, nemá reflexiu v obsahu vykonaných dôkazov a je prejavom arbitrárnosti súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Podľa názoru dovolateľa, tak to ako uviedol aj v podanom odvolaní, jeho vina bola ustálená v podstate len na základe nepriamych dôkazov, ktoré však netvorili logickú, ničím nenarušenú reťaz na seba nadväzujúcich a dopĺňajúcich sa dôkazov (R 38/1970) v situácii, kedy fyzické napadnutie poškodeného zo strany obvineného bolo preukázané len na základe výpovede poškodeného a lekárskej správy, ktorá vychádzala len o subjektívnych tvrdení poškodeného. Na základe vykonaných dôkazov tak nebolo možné bez pochybností ustáliť skutkový stav tak, ako to vykonal súd prvého stupňa a následne aprobovať odvolací súd. Jediným zákonným rozhodnutím súdu tak bolo v zmysle zásady in dubio pro reo oslobodenie spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku.

Odvolací súd sa s týmito námietkami obvineného absolútne nevysporiadal, pričom iba konštatoval, že súd vykonal všetky dostupné dôkazy potrebné pre rozhodnutie vo veci, tieto jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotil a rozhodnutie dostatočne odôvodnil. Následne len zosumarizoval, z akých dôkazov súd prvého stupňa vychádzal a uviedol, že obranu obžalovaného považuje za vyvrátenú a účelovú.

Ani marginálne sa odvolací súd nevyjadril k námietke obvineného, že v konaní boli vykonané v podstate dve skupiny dôkazov (výsluchom svedkov a strán), z ktorých nebolo možné vyvodiť jednoznačný záver o jeho vine. Ohľadom podstatnej skutočnosti, a teda či došlo zo strany obvineného k napadnutiu poškodeného, vyplynulo z vykonaných dôkazov, že ide o „tvrdenie proti tvrdeniu“, čo však nepostačuje na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti. Tento stav „non liquet“ hodnoverne nevyriešila ani lekárska správa MUDr. X., keďže táto je nepreskúmateľná a podstatné skutočnosti neobjasnil ani jeho výsluch na hlavnom pojednávaní dňa 14.02.2023.

V zmysle judikatúry EŠLP súdy sú povinné podať konkrétnu a jednoznačnú odpoveď na predložené námietky, ktoré sú pre prípad rozhodujúce (Moreira Ferreira proti Portugalsku, č. 19867/12, bod 84 a tam citovaná judikatúra).

Tak ako uviedol dovolateľ, odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil iba na všeobecné konštatovania, ktoré žiadnym spôsobom nevyvracajú jeho argumentáciu a nedávajú odpoveď na nastolené otázky, ktoré sa týkajú podstatných skutočností v konaní.

Rovnako tak aj súd prvého stupňa sa s námietkami obvineného nevysporiadal spôsobom, ktorým by adekvátne zareagoval na nastolené otázky, ktoré mali podstatný význam pre ustálenie skutkového stavu. Z odôvodnenia rozsudku (s. 6) vyplýva, že súd prvého stupňa sa nekriticky uspokojil s výpoveďou poškodeného, ktorá mala byť podporená lekárskou správou (ktorá je vzhľadom na vyššie uvedené nepreskúmateľná) a výpoveďami svedkov, ktorí sú blízke osoby poškodeného a navyše o skutku sa len dopočuli od poškodeného.

Z odôvodnenia rozhodnutí súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu tak nie je vôbec zrejmé, akým spôsobom a či vôbec sa s argumentáciou obvineného zaoberali, pričom spomenuté súdy rezignovali na odôvodnenie svojich rozhodnutí až v takej miere, že obvinenému bolo odopreté právo na obhajobu.

V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 245/2024, bod 54:

„Ústavný súd pripomína, že hodnotenie dôkazov alebo iná skutková okolnosť z hľadiska vysporiadania sa súdu s jej obsahom v odôvodnení svojho rozhodnutia (tak ako keď ide o akúkoľvek inú otázku podstatnú premeritórne rozhodnutie súdu) je obvineným uplatniteľné v dovolacom konaní ako námietka z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z hľadiska tohto dôvodu dovolania ide o prieskum obhajobného atribútu spravodlivého procesu spočívajúci vo vyhodnotení dovolacím súdom, či sa skôr konajúce súdy vyrovnali v odôvodnení svojich rozhodnutí s otázkami podstatnými pre rozhodnutie nie svojvoľne, čo zodpovedá obhajobným právam obvineného.

Takú (kľúčovú) otázku dovolania súd nehodnotí v pozícii prvostupňového súdu alebo odvolacieho súdu (teda ako primárne skutkovú otázku, resp. otázku hodnotenia dôkazov), ale spôsob vysporiadania sa s ňou v odôvodnení rozhodnutia (v konečnom dôsledku) odvolacím súdom (do úvahy sa berie komplex oboch rozhodnutí, a to preskúmaného a prieskumného, resp. druhostupňového).

Na odobrenie záverov skôr konajúcich súdov musí ísť o vyrovnanie sa s dotknutou otázkou udržateľným spôsobom. Dovolanie súd nemusí nevyhnutne dospieť k rovnakému spôsobu vyriešenia tejto otázky, taká úvaha však musí byť v odôvodnení prítomná (m. m. IV. ÚS 546/2020). Ústavný súd už rovnako vyslovil, že pri hodnotení rozhodnutia súdu nižšieho stupňa dovolacím súdom nie je prekážkou ani § 371 ods. 7 Trestného poriadku, ktorý pokrýva nemožnosť atakovania (len) odôvodnenia rozhodnutia bez smerovania k odlišnému rozhodnutiu vo veci samej (m. m. IV. ÚS 546/2020)."

K obdobným záverom dospel Ústavný súd Slovenskej republiky už v nálezoč sp. zn. III. ÚS 356/2022 a I. ÚS 296/2022. V zmysle uvedených nálezoč je dovolací súd oprávnený preskúmať v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, či sa súdy nižšej inštancie dostatočne podrobným spôsobom zaoberali skutkovou námietkou obvineného“.

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom rozhodol tak, že rozsudkom Mestského súdu Košice, sp. zn. K2-3T/10/2022 zo dňa 17. apríla 2024 a uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/98/2024 zo dňa 25. februára 2025 bol porušený zákon v neprospech obvineného v § 2 ods. 4, § 2 ods. 10, § 168 ods. 1, § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, aby podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Mestského súdu Košice, sp. zn. K2-3T/10/2022 zo dňa 17. apríla 2024 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/98/2024 zo dňa 25. februára 2025 s tým, že podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Mestskému súdu Košice prikazuje, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného H. Y. sa písomným podaním z 23. júna 2025 vyjadril prokurátor nasledovne:

„V predmetnej trestnej veci je potrebné poukázať na to, že po rozsiahlom dokazovaní v prípravnom

konaní ako aj na hlavnom pojednávaní bolo jednoznačne preukázané predovšetkým výsluchom poškodeného JUDr. Y. L., výsluchom manželky poškodeného a znaleckým posudkom z odboru zdravotníctva a farmácie odvetvia chirurgie, že obvinený H. Y. svojím protiprávnym konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu výtržníctva po objektívnej stránke tým, že na mieste prístupnom verejnosti fyzicky napadol JUDr. Y. L., ktorému spôsobil ľahké zranenie, a to pomliaždenie nosa s dobou liečenia v trvaní do 5 dní.

Po subjektívnej stránke odsúdený konal v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Trestného zákona, lebo chcel poškodeného napadnúť, čo je zrejmé z pohnútky jeho konania a tým bolo rozčúlenie nad nebezpečnou jazdou poškodeného v cestnej premávke.

Napriek skutočnosti, že dovolateľ uvádza ako dôvod na podanie dovolania zásadné porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, je podľa obsahu načrtnuté dovolacie argumenty uvedené v dovolaní potrebné chápať ako nesúhlas so skutkovými zisteniami zo strany vo veci konajúcich súdov, resp. iné hodnotenie dôkazov zo strany obvineného.

Vo vzťahu k nesprávne zistenému skutkovému stavu, resp. iné hodnotenie dôkazov, ktoré uvádza obvinený v podanom dovolaní, je potrebné primerane poukázať na skutočnosť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/37/2014 z 2. júla 2014; Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/58/2014 z 22. októbra 2014). Dovolanie taktiež nemôže byť podané len proti odôvodneniu napadnutých rozhodnutí súdov (§ 371 ods. 7 Trestného poriadku).

Na základe vyššie uvedených skutočností navrhol, aby dovolací súd z dôvodov uvedených v § 382 písm. c) Trestného poriadku predmetné dovolanie odmietol.

K dovolaniu obvineného H. Y. sa písomným podaním z 15. júla 2025 vyjadril aj poškodený JUDr. Y. L., ktorý uviedol nasledovné dôvody:

„V prvom rade je potrebné uviesť, že v zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) je pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku možné subsumovať aj nedostatky týkajúce sa odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšej inštancie. Táto prax bola zavedená nálezom ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 545/2020 z 23. februára 2021 (a aprobovaná ďalšou rozhodovacou praxou ústavného súdu ako napr. sp. zn. IV. ÚS 463/2021, sp. zn. IV. ÚS 491/2021, sp. zn. IV. ÚS 510/2021, 1. ÚS 343/2022, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 355/2023, IV. ÚS 221/2024, IV. ÚS 544/2024), v ktorom ústavný súd vyslovil, že „z hľadiska dotknutého dôvodu dovolania ide o prieskum obhajobného atribútu spravodlivého procesu spočívajúci vo vyhodnotení dovolacím súdom, či sa skôr konajúce súdy spoľahlivo a nearbitrárne vyrovnali v odôvodnení svojich rozhodnutí so všetkými otázkami podstatnými pre rozhodnutie, čo zodpovedá obhajobným právam obvineného (ktoré v ústavnom kontexte zodpovedajú základným právam podľa čí. 50 ods. 3 a 4 ústavy, ako aj širšiemu vymedzeniu základného práva na súdnu a na inú právnu ochranu podľa čí. 46 ods. 1 ústavy, resp. jeho korelátu podľa 6 ods. 1 dohovoru. Takou podstatnou otázkou môže byť podľa okolností prípadu aj sťažovateľom nastolený spôsob hodnotenia dôkazov súdmi nižšej inštancie pri ustálení záveru o jeho vine vrátane posúdenia dôkaznej potreby kontradiktórneho, resp. opätovného výsluchu poškodeného konradiktórnym spôsobom v konaní pred súdom, keďže jeho výpoveď bola dominantným/kľúčovým usvedčujúcim dôkazom vykonaným proti jeho osobe. Na odobrenie záverov skôr konajúcich súdov dovolacím súdom musí ísť o vyrovnanie sa s dotknutou otázkou udržateľným spôsobom. Dovolací súd nemusí nevyhnutne dospieť k rovnakému spôsobu vyriešenia tejto otázky (stotožniť sa s obsahom a rozsahom vlastnej úvahy skôr konajúceho súdu o predmetnej otázke), najmä ak ju sám priamo neposudzuje, napríklad priamo neposudzuje (okrem výnimky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) otázky skutkové.

Predmetná úvaha však musí byť v odôvodnení relevantne prítomná ako podklad jeho záverov, v čom je paralela s posudzovaním rovnakých okolností, teda spravodlivého procesu z pohľadu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ústavným súdom (keď ochrancom ústavnosti je aj všeobecný súd, najmä najvyšší súd).".

V naznačenom kontexte teda obvinený môže podať dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku namietajúc nedostatky v odôvodnení súdov nižšej inštancie, pričom je ale potrebné konštatovať účelovosť, neopodstatnosť a obsahovú prázdnosť ním predostretej argumentácie, y dôsledku čoho navrhujem ním podané dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Rozsudok mestského súdu sp. zn. K2-3T/10/2022 zo 17. apríla 2024 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 6To/98/2024-446 z 25. februára 2025 je vecne správny, súdmi predstreté úvahy vychádzajú z vykonaného dokazovania, ktorého dôkazné závery hodnotili aj vo vzájomných súvislostiach, ich závery sú logické, legitímne, zákonné a z ich obsahu je zrejmé, že sa zaoberali všetkými podstatnými otázkami prípadu (Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, bod 30) a dali konkrétne odpovede na argumenty, ktoré boli pre výsledok prípadu rozhodujúce (rozsudok Veľkej komory vo veci Moreira Ferreira proti Portugalsku č. 2 z 11. 7. 2017, sťažnosť č. 19867/12, bod 84). Pokiaľ obvinený namieta stručnosť odôvodnenia uznesenia krajského súdu č. k. 6To/98/2024-446 z 25. februára 2025, tak toto nie je možné vnímať izolovane, ale v spojení aj s rozsudkom mestského súdu sp. zn. K2-3T/10/2022 zo 17. apríla 2024, ktorý navyše vychádzal z uznesenia krajského súdu č. k. 6To/51/2023-306 z 30. mája 2023, nakoľko odôvodnenia rozhodnutí súdov vydaných v hierarchickom postupe nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, III. ÚS 808/2016, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 341/2021, III. ÚS 489/2021, IV. ÚS 544/2024), pretože z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Taktiež v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (Helle proti Fínsku z 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59 - 60) za predpokladu, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, § 33; Hirvisaari proti Fínsku z 27. 9. 2001, § 31 - § 33).

Navyše všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Prelo odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05, I. ÚS 423/2016, I. ÚS 620/2016, I. ÚS 218/2019). Nakoniec rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k „odopretiu spravodlivosti“ (Moreira Ferreira proti Portugalsku č. 2 z 11. 7. 2017, sťažnosť č. 19867/12, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119), keď k takému záveru v predmetnej veci rozhodne nemožno dospieť. Ostáva už len príkladmo poukázať aj na názorovú optiku samotného najvyššieho súdu vyjadrenej napr. v jeho uznesení sp. zn. 2 Tdo 55/2024 z 28. januára 2025 podľa ktorej „vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv a želaní obvineného nepredstavuje zásadné porušenie práva na obhajobu. Iný než uvedený výklad by, napokon, viedol k tomu, že vykonané dôkazy by bolo nevyhnutné hodnotiť v prospech obvineného a súčasne by odporoval viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom vyplývajúcej zo zásady, že účelom dovolaného konania (s výnimkou dovolania podľa § 171 ods. 3 Trestného poriadku) je posudzovanie právnych otázok a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (rozhodnutia zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011 a 14/2015, uznesenie najvyššieho súdu z 1. decembra 2020, sp. zn. 6 Tdo 65/2019, uznesenie najvyššieho súdu z 22. novembra 2012, sp. zn. 5 Tdo 71/2012).

Je pravdou, že v predmetnej trestnej veci bol vykonaný jediný priamy dôkaz proti obvinenému, ktorým je výpoveď poškodeného. Zranenia poškodeného boli objektivizované lekárskou správou v spojení s výpoveďou ošetrojúceho lekára MUDr. X.. Nepriamymi dôkazmi bola výpoveď jeho manželky Ing. L.,

jeho dlhoročného a osobného priateľa MUDr. Y. Obvinený namieta, že nemal byť odsúdený na podklade jediného priameho dôkazu a nepriame dôkazy podľa jeho názoru nevytvárajú ucelenú reťaz, v dôsledku čoho mal byť spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku.

Z hľadiska garancií vyplývajúcich z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) je určujúce či je odsúdenie páchatel'a založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na výpovedi osoby, ktorú ako obvinený nemal možnosť vyslúchnuť alebo nechať vyslúchnuť v niektorej z fáz konania, v dôsledku čoho tak môžu byť práva obhajoby obmedzené v miere, ktorá nie je zlučiteľná so zárukami čl. 6 dohovoru (Unterpertinger proti Rakúsku z 24. 11. 1986, sťažnosť č. 9120/80, body 31 až 33). Teda či mal obvinený možnosť spochybniť jediný priamy dôkaz vykonaný proti jeho osobe kontradiktórnym spôsobom, a to buď pri jeho výpovedi, alebo v neskoršej fáze konania (Van Mechelen a ďalší proti Holandsku z 23. 4. 1997, sťažnosti č. 21363/93, č. 21364/93, č. 21427/93 a č. 22056/93, bod 51). Odpoveď na túto otázku je pozitívna, keď obvinený mal možnosť za prítomnosti zvoleného obhajcu, spochybňovať svoju výpoveď ako poškodeného (i) v prípravnom konaní pri mojom vypočutí, ako aj pri následnej konfrontácii medzi mnou a obvineným a (ii) následne v konaní pred súdom (opätovne za prítomnosti zvoleného obhajcu). Takto boli v plnej miere garantované práva obvineného na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vrátane čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru a čl. 50 ods. 3 ústavy. Inými slovami účelom základného práva na obhajobu zaručeného čl. 50 ods. 3 ústavy je poskytnutie príležitosti brániť sa obvineniu zo spáchania trestného činu (III. ÚS 41/01, III. ÚS 256/03, I. ÚS 140/04, I. ÚS 531/2017, IV. ÚS 364/2018), čo bolo v prípade obvineného zabezpečené v plnej miere, keď výsledkovo jeho uplatnenie nezaručuje dosiahnutie takého rozhodnutia súdu, o ktoré sa obvinený usiluje pomocou obhajoby.

Vychádzajúc z názorovej optiky potvrdzujúcej časti nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 14/2019-42 z 1. decembra 2020, bod 62 je ďalej z hľadiska garancií vyplývajúcich z práva na spravodlivé súdne konanie čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, potrebné posúdiť, či jediný priamy dôkaz je podporený aj ďalšími vykonanými dôkazmi, alebo stojí takpovediac osamotený oproti odsúdeným produkovaným dôkaznej mase. Teda či bolo odsúdenie založené len na jednom dôkaze, alebo či sú prítomné, hoc aj nepriame dôkazy, podporujúce jediný priamy dôkaz. Výpoveď poškodeného, ako jediný priamy dôkaz bol (i) objektivizovaný lekárskou správou ošetrojúceho lekára,

(ii) výpoveďou ošetrojúceho lekára, (iii) výpoveďou svedka MUDr. Y. ako dlhoročného priateľa a (iv) výpoveďou svedkyne Ing. L., s ktorou ako s jeho manželkou zdieľa spoločnú domácnosť. Práve uvedené nepriame dôkazy vytvárajú požadovanú ucelenú reťaz podporujúcu jediný priamy dôkaz, ktoré odsúdený ani len nerozporuje, len s nimi nesúhlasí a paušálne konštatuje, že nemal byť na ich podklade odsúdený. Navyše odsúdenie páchatel'a len na podklade jedného priameho dôkazu nie je (s ohľadom na už predostreté garancie) a priori vylúčené ako to dokazuje napr. potvrdzujúca časť nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 14/2019-42 z 1. decembra 2020 alebo uznesenie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 221/2024-11 zo 7. mája 2024 v spojitosti s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 75/2023 z 22. novembra 2023.

Nakoniec je potrebné zvýrazniť amumentačnú prázdnotu obvineným predložených námietok, nakoľko tieto vychádzajú len z jeho nesúhlasu s jeho odsúdením. Pokiaľ obvinený považuje za nesprávne, že bol odsúdený len (i) na podklade jednej výpovede poškodeného, ktorá (ii) mala byť nedostatočne/nepreukazne podložená lekárskou správou vychádzajúcou len zo subjektívnych tvrdení poškodeného, (iii) k odstráneniu nezrovnalostí nedošlo ani výsluchom ošetrojúceho lekára a (iv) svedkami, ktorý o incidente počuli len od poškodeného (neboli priamymi svedkami udalosti) a sú navyše (v) v príbuzenskom vzťahu k poškodenému, tak takáto argumentácia obvineného má povahu len jeho konštatovania. Teda obvinený nerozporuje kvalitu dôkazov vykonaných v jeho neprospech, ich hodnotenie a predovšetkým ich vierohodnosť, ale predkladá dovolaciemu súdu len svoju úvahu o svojom nesúhlase so záverom o jeho odsúdení na podklade vykonaného dokazovania. V naznačenom smere si

dovoliť dovolaciemu súdu len na ilustráciu predložiť názorovú optiku vyplývajúcu z uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 278/2025 z 10. júna 2025 (zverejneného v zbierke rozhodnutí a nálezov ústavného súdu) podľa ktorej „Predpokladom prieskumu ústavnej sťažnosti na základe prijatia takého návrhu senátom ústavného súdu na ďalšie konanie je, aby sťažovateľ v rámci svojej argumentácie [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde] kvalifikovane, a to aj v ústavnoprávnej rovine, polemizoval s ním spochybňovaným riešením relevantnej právnej otázky v ústavnou sťažnosťou napadnutom rozhodnutí (ak netvrdí, že také riešenie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia úplne absentuje) - nepostačuje výlučne prezentácia vlastnej odlišnej (opozitnej) verzie odpovede na kritickú otázku. Sťažovateľ totiž musí preukázať, že napadnutým rozhodnutím došlo k neprípustnému zásahu do jeho základných práv alebo slobôd (čo musí ústavný súd preskúmať), nie (len) to, že on sám produkuje alternatívny (pre neho priaznivejší) právny názor (aj keď si taký názor môže ústavný súd v konečnom dôsledku osvojiť). Ak nie je dodržaný postup podľa predchádzajúceho odseku v jeho popísanej podstate, ústavný súd odmietne ústavnú sťažnosť (príslušnú námietkovú časť ústavnej sťažnosti) pre nedostatok jej zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.“.

Obvinený teda mal rozporovať obsahový význam dôkazov vykonaných v jeho neprospech a ich vierohodnosť, zdôvodniť prečo k nim súdy nemali prihliadať, ale naopak mali vychádzať len z ním predloženej obhajobnej argumentácie, s o zdôvodnením jej vierohodnosti a relevantnosti pre posúdenie veci, keď ním navrhnutí a vypočutí svedkovia sú (i) jeho manželka a (ii) dlhoročný osobný priateľ, teda osoby ktoré sú s ním v príbuzenskom vzťahu (čo vytýka strane poškodeného) a (iii) sám obvinený priznal svoju prítomnosť na mieste činu, ako aj to (iv), že sa snažil násilím otvoriť dvere na mojom osobnom motorovom vozidle, keď trestný čin je podľa § 122 ods. 7 Trestného zákona spáchaný násilím tiež vtedy, ak páchatel použije násilie proti veci iného. Obvinený navyše ani nerozporoval osobitne podané podanie, v ktorom som sa ako poškodený vyjadroval k vierohodnosti jeho osoby a výpovedí, nakoľko ani Okresný súd Košice II a ani mestský súd nevykonali dokazovanie znaleckou previerkou vierohodnosti výpovede tak obvineného, ako aj poškodeného. Obvinený tak nevysvetlil vôbec (oproti jeho obrane spočívajúcej v nebezpečnej jazde poškodeného, ktorého zdravotný stav musel osobne skontrolovať) prečo sa vyhýbal vedenému trestnému konaniu v jeho počiatočných fázach, čo potvrdzuje predovšetkým (i) úradný záznam k nevypočutiu podozrivého z 22. novembra 2021, (ii) žiadosť 00 PZ Košice - Západ OR PZ v Košiciach o vyhlásenie pátrania po obvinenom z 10. marca 2022, (iii) žiadosť OO PZ Košice - Západ OR PZ v Košiciach o odvolaní pátrania z 23. marca 2022, (iv) spôsob a preberanie doručovaných predvolaní a rozhodnutí v prípravnom konaní odsúdeným (v tom čase obvineným). Taktiež žiadnym spôsobom nezrejmil prečo pri svojej prvej výpovedi v procesnom postavení obvineného z 23. marca 2022, ako aj v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia z 25. marca 2022 nespomínal spôsob jazdy poškodeného (neargumentoval tým, ako ho mal poškodený svojím spôsobom jazdy obmedziť). Odsúdený sa taktiež nevyjadril ani k povahe svojho zahľadeného odsúdenia pre trestný čin porušovanie práv a chránených záujmov vojakov podľa § 279a ods. 1, ods. 2 písm. a) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon, účinného v čase skutku, čo dokazuje v nepriamej rovine jeho násilnícku povahu, nakoľko odsúdenie za úmyselný a násilný trestný čin je nepriamym dôkazom toho, že sa mohol dopustiť konania, ktoré je mu kladené za vinu. teda že je schopný niekoho napadnúť, resp. inému ublížiť“.

Vzhľadom na vyššie uvedené poškodený JUDr. Y. L. navrhol dovolanie obvineného H. Y. odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

K vyjadreniam prokurátora a poškodeného obvinený H. Y. prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním z 11. augusta 2025 uviedol nasledovné:

„Pokiaľ išlo o vyjadrenie prokurátora, obvinený v prvom rade považuje za potrebné zmieniť, že v podanom dovolaní nenapáda skutkové zistenia vo veci konajúcich súdov, ale postup konajúcich súdov, ktoré sa žiadnym spôsobom nevysporiadali s námietkami obvineného, ktoré v priebehu konania predostrel. Uvedené spadá pod označený/dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, čo vyplýva z nálezu Ústavného v súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 245/2024 citovaný v dovolaní, na ktoré obvinený v ďalšom od kaz uje.

Pokiaľ išlo o vyjadrenie poškodeného, v prvom rade je potrebné sa stotožniť so záverom poškodeného, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Námietky, resp. „otázky“, ktoré odsúdený v konaní predostrel, však v žiadnom prípade nemožno považovať za nepodstatné. Námietky odsúdeného v konaní smerovali k absolútnej dôkaznej núdzi obžaloby. Opäť raz je potrebné zmieniť, že súd prvého stupňa a odvolací súd opreli záver o vine obvineného na podklade výpovede poškodeného, výpovedí svedkov, ktorí sú blízkymi osobami poškodeného a neboli prítomní na mieste činu a lekárskej správy, o ktorej vecnej správnosti možno mať dôvodné pochybnosti, ktoré neboli rozptýlené ani výsluch MUDr. X. na hlavnom pojednávaní zo dňa 14. februára 2023.

Konajúce súdy nedali obvinenému relevantnú odpoveď na otázku, prečo považovali vyššie uvedené dôkazy za vierohodné a spôsobilé prispieť k záveru o vine obvineného napriek obvineným tvrdeným pochybnostiam. Obvinený poukazuje na ustanovenie § 168 ods. Trestného poriadku, v zmysle ktorého „Ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.“

Z odôvodnenia rozsudku Mestského súdu Košice sp. zn. K2-3T/10/2022 je zrejmé, že obsahuje výlučne rekapituláciu vykonaných dôkazov bez toho, aby súd uviedol, akými úvahám sa spravoval pri ich hodnotení, pričom proces hodnotenia dôkazov zahŕňa aj posúdenie vierohodnosti ich relevanciu.

Odvolací súd si v plnej miere osvojil závery, ku ktorým dospel súd prvého stupňa a na odvolacie námietky žiadnym spôsobom nereagoval, ako je zrejmé z odôvodnenia uznesenia Krajského Košiciach sp. zn. 6To/98/2024, s. 5. Obvinenému sa teda nedostalo žiadnej relevantnej odpovede na nastolené otázky ani zo strany odvolacieho súdu, a to bez ohľadu na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, teda bez prihliadnutia na rozhodnutie prvého stupňa.

Obvinený nemôže súhlasiť s deklarovanou „argumentačnou prázdnosťou“ jeho námietsk, tak ako to uvádza poškodený vo svojom vyjadrení z 15. júla 2025. Poškodený uvádza, že obvinený nerozporuje kvalitu dôkazov, ich hodnotenia a vierohodnosť, ale predkladá len svoju úvahu o svojom nesúhlase so záverom o jeho odsúdení. K uvedenému sa žiada uviesť, že obvinený práve v konaní namietať jednak kvalitu dôkazov (dôkazy vychádzajúce výlučne z tvrdení poškodeného vrátane lekárskej správy a znaleckého posudku) a ich vierohodnosť (zaujatosť svedkov a absencia riadneho vyšetrenia v prípade lekárskej správy a znaleckého posudku). Obvinený v trestnom konaní nie je povinný súdu predkladať akúsi alternatívnu verziu skutkového deja, a tým vyvracať verziu obžaloby, nakoľko dôkazné bremeno zaťažuje v plnej miere prokurátora. Odsúdený v konaní namietať dôkaznú núdzu na strane obžaloby vzhľadom na skutočnosti, ktoré uviedol v dovolaní a zhrnul ich vyššie v tomto vyjadrení, čo podľa jeho názoru jednoznačne odôvodňovalo jeho oslobodenie spod obžaloby v zmysle § 285 písm. a) Trestného poriadku. Povinnosťou konajúcich súdov bolo takúto argumentáciu odsúdeného rozptýliť, čo malo nájsť svoju reflexiu v odôvodnení rozsudku i uznesenia) v intenciách § 168 ods. 1 Trestného poriadku“.

Vzhľadom na vyššie uvedené obvinený H. Y. zotrval na tom, že dovolanie je dôvodné.

Dovolanie obvineného H. Y. spoločne s kompletným k veci príslúchajúcim spisovým materiálom bolo 21. augusta 2025 riadne predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) na konanie a rozhodnutie o podaných dovolaniach.

Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predsedom senátu predbežne preskúmal dovolanie obvineného, ako i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369

ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.), pričom zároveň je dovolanie aj dôvodné ohľadom namietaného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a v dovolaní sa musí vždy uviesť dôvod dovolania a aké chyby sa vytýkajú (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených dôvodov (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., pričom však z ustálenej súdnej praxe (R 120/2012-I.) vyplýva, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd po preštudovaní spisovného materiálu dospel k záveru, že dovolanie obvineného H. Y. ohľadom namietaného porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vo vzťahu k odvolacím námietkam, je opodstatnené.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. považuje najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť, čo v rámci svojej rozhodovacej činnosti notoricky opakuje, a síce pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné. Inými slovami povedané, nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Pri samotnom posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétného prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach, vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov

činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Dovolací súd uvádza, že v dovolacom konaní pri náprave namietaných pochybení sa preskúmajú v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Zásada voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Tr. por.) musí byť realizovaná v obsahu vyhotovenia konkrétneho meritórneho rozhodnutia, z ktorého musí byť zrozumiteľne a preskúmateľne zistiteľné, akým spôsobom súd vyhodnotil v trestnom konaní získané a vykonané dôkazy a ako dospel k svojmu rozhodnutiu, pričom v odôvodnení meritórneho rozhodnutia, ktorého predmetom je odvolanie procesnej strany, v tomto prípade obvineného H. Y., musí súd uviesť, ako sa vyrovnal s obhajobou a s odvolacími námietkami. Podľa § 176 ods. 2 Tr. por. v odôvodnení uznesenia treba uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti. V zmysle § 168 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por. ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovela návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky. Podľa ustálenej súdnej praxe súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04) a všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04) a ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06). Teda všeobecný súd je povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

Rešpektujúc judikatúru ústavného súdu a EŠLP najvyšší súd neustále zdôrazňuje a pripomína, že jedným z kľúčových princípov spravodlivého súdneho konania, ako ich garantuje čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež čl. 46 ods. 1 ústavy, je aj právo na náležité súdne odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 34/07). Potreba náležité odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (IV. ÚS 296/09).

Pre akceptovateľnosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia je nevyhnutné aj to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým všeobecný súd na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Súčasne je potrebné vychádzať z toho, že práve súdy majú poskytovať v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán v konaní (m. m. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

Pokiaľ sa súd v pôvodnom konaní riadnym a preskúmateľným spôsobom v meritórnom rozhodnutí nevysporiadal s podstatou odvolacej argumentácie obvineného, ide o porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom naplňujúce dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., keďže obvinený ako strana konania nedostal relevantnú odpoveď na svoje zásadné, podstatné argumenty týkajúce sa

uloženého trestu, resp. ďalších výrokov meritórneho rozhodnutia. Jednou zo základných zásad trestného konania je právo obvineného na obhajobu ustanovené v § 2 ods. 9 Tr. por. a táto zásada je rozvedená v Trestnom poriadku v ďalších ustanoveniach a zahŕňa okrem iného právo obvineného vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sú mu kladené za vinu a k dôkazom o nich a podávať opravné prostriedky (§ 34 ods. 1 Tr. por.), čomu zodpovedá povinnosť súdu k týmto vyjadreniam a podanému opravnému prostriedku a v ňom uvedeným podstatným argumentom zaujať jasné, zrozumiteľné a preskúmateľné stanovisko. V prejednávanej veci takto krajský súd v odvolacom konaní nepostupoval.

Dovolací súd úvodom považuje za potrebné uviesť, že odvolací súd v napadnutom uznesení, ktorým odvolanie obvineného zamietol, v podstate len odkázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožnil. Súdna prax za istých zákonných podmienok pripúšťa takýto postup, ale v posudzovanom prípade súd prvého stupňa v rozsudku, ktorý obvinený napadol odvolaním, len mechanicky odkazuje na usvedčujúce dôkazy bez toho, aby uviedol relevantné právne úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení nielen usvedčujúcich, ale aj dôkazov, ktoré vinu obvineného spochybňovali, resp. vyvracali a ktoré obvinený H. Y. v rámci trestného konania predostrel. Uvedené platí o to viac, že vec obvineného H. Y. bola najskôr uznesením vyšetrovateľky OR PZ Košice-Západ z 22. novembra 2021 podľa § 197 ods.1 písm. a) Trestného poriadku odovzdaná Okresnému úradu v Košiciach na prejednanie priestupku, nakoľko nebol dôvod na začatie trestného stíhania a neskôr už v rámci súdneho konania na podklade obžaloby podanej 20. septembra 2022 bol obvinený H. Y. samosudkyňou Okresného súdu Košice II rozsudkom z 3. marca 2023, sp. zn. 3T/10/2022, podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku pre žalovaný skutok oslobodený, pretože nebolo dokázané, že sa stal. Tento rozsudok bol však na podklade odvolania prokurátora (odvolanie proti oslobodzujúcemu rozsudku podal aj poškodený) odvolacím súdom zrušený a vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, pričom táto bola pridelená (dôvod v spise nie je uvedený) inej konajúcej samosudkyni.

Aj vzhľadom na vyššie uvedenú skutočnosť bolo potom žiadúce, aby sa následne konajúce súdy relevantne a dôsledne vysporiadali s obhajobnou argumentáciou obvineného H. Y., a to nielen akýmsi mechanickým odkazom na skupinu usvedčujúcich dôkazov, ktorú však na druhej strane spochybňovala a vyvracala iná skupina dôkazov rovnakej kvality a intenzity. Samozrejme odôvodnenie rozsudku nie je akýsi dotazník, v ktorom treba dať odpoveď na všetky položené otázky a argumenty, ale vzhľadom na predchádzajúce vyššie uvedené procesné rozhodnutia a dôkaznú situáciu (v podstate tvrdenie proti tvrdeniu - obvinený, jeho manželka a rodinný priateľ na jednej strane a poškodený, jeho manželka a rodinný priateľ na druhej strane) bolo priam žiadúce, aby sa konajúce súdy nie arbitrárnym spôsobom vysporiadali aj so všetkými relevantnými a pre posúdenie veci podstatnými argumentami obhajoby obvineného H. Y., ktorými by sa potvrdila alebo vyvrátila dôveryhodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov a ktoré zostali doposiaľ zo strany krajského súdu a následne mestského súdu prehliadnuté, a to hlavne:

- dôvod oznámenia skutočností nasvedčujúcich spáchanie trestného činu poškodeným až 10-ty deň po jeho údajnom spáchaní;
- dôvod návštevy lekára až na druhý deň po údajnom napadnutí poškodeného zo strany obvineného;
- v osobe poškodeného pritom ide o práva znalú osobu, ktorá v minulosti vykonávala aj funkciu vyšetrovateľa PZ;
- údajné poranenie poškodeného len na základe jeho subjektívnych pocitov bez objektívnych symptómov;
- karty vodičov obvineného a poškodeného s poukazom na ich obhajobnú argumentáciu;
- na jednej strane pasivita poškodeného z hľadiska oznámenia spáchania trestného činu a na druhej strane následná až neštandardná procesná aktivita poškodeného miestami aj nahrádzajúca konanie orgánov činných v trestnom konaní (napr. znalecký posudok, opravné prostriedky a vyjadrenia podávané čo do výroku o vine);
- tvrdenia svedkyne Ing. L. F.S. ohľadom kamerových záznamov a oznámenie MP Košice.

Z uvedených skutočností je zrejmé, že krajský súd sa preskúmateľným spôsobom nevyjadril k odvolacím námietkam a pre rozhodnutie vo veci k podstatným obhajobným argumentom obvineného H.

Y. ani z pohľadu jeho predchádzajúceho zrušujúceho rozhodnutia z 30. mája 2023, sp. zn. 6To/51/2023 a už vôbec nie z pohľadu jeho rozhodnutia z 25. februára 2025, sp. zn. 6To/98/2024, ktorým zamietol odvolanie obvineného (a to ani v spojitosti s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktoré však trpí tými istými nedostatkami), keďže obvinený ako strana konania nedostal relevantnú odpoveď na svoje zásadné, podstatné argumenty týkajúce sa výroku o jeho vine, a teda nevytvoril obvinenému priestor pre jeho účinnú obhajobu, pre plné uplatnenie jeho procesných práv a porušil tak právo obvineného H. Y. na spravodlivé súdne konanie, čím naplnil dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Najvyšší súd preto napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil (ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad) a krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

S poukazom na skutočnosti vyššie sumarizované najvyšší súd rozhodol postupom podľa § 382 a Trestného poriadku tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.